

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
О.В. Поркуян
_____ 2017 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра

спеціальності 071 – «Облік і оподаткування»

(зі скороченим терміном навчання)

на основі здобутого раніше освітнього ступеня

або освітньо-кваліфікаційного рівня

Севєродонецьк – 2017

1. Програма екзамену

Фахові вступні випробування включають перевірку знань, набутих у середньому спеціальному навчальному закладі з наступних дисциплін.

Бухгалтерський облік. Теоретичні основи. Бухгалтерський облік як сфера практичної діяльності та суб'єкт і об'єкт управління. Залежність організації обліку від сфери застосування та правового і податкового середовища в державі. Загальні принципи організації бухгалтерського обліку. Складові сучасної системи бухгалтерського обліку. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку. Сутність методу бухгалтерського обліку як сукупності прийомів. Взаємозв'язок етапів облікового процесу з методичними прийомами їх здійснення. Визначення прийомів: документація та інвентаризація, оцінка і калькуляція, рахунки і подвійний запис, баланс та інша бухгалтерська звітність. Технічна процедура бухгалтерського обліку. Сутність документування в бухгалтерському обліку. Вимоги до змісту та порядку складання первинних документів. Функції первинних документів. Особливості документування в умовах комп'ютеризації обліку. Поняття про документообіг та управління ним. Сутність форм бухгалтерського обліку, історія розвитку, види сучасних форм. Облікові реєстри, їх класифікація, порядок ведення при ручній та автоматизованій обробці. Загальна характеристика процедури обліку основних господарських процесів: постачання, виробництва, реалізації.

Бухгалтерський облік. Роль і місце фінансового обліку у сучасній обліковій системі, його сутність і функції. Регулювання організації і методів ФО. Загальна характеристика Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО). Принципи фінансового обліку. Поняття про облікову політику підприємства, її зміст, порядок розробки і затвердження. Методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку і розкриття у фінансовій звітності інформації про: основні засоби, нематеріальні активи, фінансові інвестиції, дебіторську заборгованість, запаси, грошові кошти, власний капітал, зобов'язання, доходи, витрати, фінансові результати. Загальний порядок складання та подання фінансових звітів. Зміст і призначення фінансових звітів: Балансу, Про фінансові результати, Про рух грошових коштів, Про власний капітал. Напрямки інтерпретації показників фінансової звітності.

Податкова система. Сутність податкового обліку, основні етапи його розвитку, місце у системі управління підприємством. Нормативне регулювання ведення податкового обліку. Склад основних податків, що сплачують суб'єкти господарювання. Поняття про платників податків, бази оподаткування та ставки податку. Порядок визначення сум податку на додану вартість, податку з прибутку та інших податків; відображення їх на бухгалтерських рахунках та у податковій звітності. Документальне обґрунтування нарахованих податків. Обумовленість розбіжностей між показниками фінансової і податкової звітності.

Інформаційні системи і технології в обліку. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економікою. Економічна інформація і засоби її формалізованого опису. Інформаційні технології оброблення економічної інформації. Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем в обліку. Автоматизація обліку основних засобів. Автоматизація обліку матеріальних цінностей. Автоматизація обліку праці та заробітної плати. Автоматизація обліку готової продукції та її реалізації. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій. Автоматизація обліку витрат на виробництво. Автоматизація зведеного обліку і складання звітності.

Ревізія і аудит як форми фінансово-господарського контролю. Суть, завдання, функції і зміст фінансово-господарського контролю. Класифікація організаційних форм і видів фінансово-господарського контролю. Принципи контролю. Етапи розвитку господарського контролю. Суб'єкти контролю в Україні. Органи зовнішнього контролю та їх характеристика. Внутрішній господарський контроль, його функції. Ревізія і аудит як найважливіші види фінансово-господарського контролю; взаємозв'язок та відмінності.

Ревізія як елемент системи контролю. Предмет, об'єкти і методи контрольно-ревізійної роботи. Загальні методичні прийоми документального і фактичного контролю. Специфічні методи контролю. Підготовка до проведення ревізії. Етапи ревізії. Порядок оформлення матеріалів ревізії, Організація і планування контрольно-ревізійної роботи державними контролюючими суб'єктами. Державна контрольно-ревізійна служба та її функції в господарському контролі. Особливості оформлення і реалізації матеріалів ревізії державної контрольно-ревізійної служби. Державна податкова служба, як орган державного контролю. Планування податкових перевірок. Порядок застосування фінансових санкцій та стягнення податкової заборгованості. Методика здійснення ревізії і контролю необоротних активів, запасів, коштів, розрахунків, власного капіталу, забезпечень, витрат, фінансових результатів. Перевірка правильності оцінки показників діяльності підприємства.

Економічний аналіз. Зміст, предмет і завдання економічного аналізу. Традиційні способи й прийоми економічного аналізу. Поняття факторного аналізу. Економіко-математичні методи в аналізі. Функціонально-вартісний аналіз. Інформаційна база аналізу. Організація економічного аналізу господарської діяльності. Аналіз фінансового стану підприємства. Аналіз прибутку і рентабельності. Аналіз виробництва продукції, виконання робіт і надання послуг. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці. Аналіз довгострокових активів підприємства. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання. Аналіз витрат на виробництво і собівартості реалізованої продукції.

Основи оподаткування. Економічна сутність податків і оподаткування. Поняття податку та його головні ознаки. Характерні риси

податків і принципи оподаткування. Функції податків та їх природа. Прямі й непрямі податки. Загальнодержавні податки і збори. Місцеві податки і збори. Принципи побудови податкової системи держави. Структура податкової системи та її оцінка.

2. Вимоги до рівня підготовки вступників

Вступник повинен:

Знати:

- історію виникнення та обумовленість розвитку бухгалтерського обліку і контролю;
- сутність господарської діяльності і склад показників, що її характеризують;
- поняття і категорії бухгалтерського обліку, контролю, аналізу;
- можливості використання облікової інформації в управлінні;
- об'єкти бухгалтерського обліку, технологію облікового процесу і методичні прийоми його здійснення;
- порядок формування на підставі бухгалтерських даних найважливіших показників, що характеризують фінансово-майновий стан суб'єкта господарювання та фінансові результати його діяльності;
- принципи організації та ведення бухгалтерського обліку і складання бухгалтерської звітності на підприємствах, що працюють на засадах комерційного розрахунку;
- основні законодавчі та нормативні акти, які регламентують ведення бухгалтерського обліку;
- основи контрольно-ревізійної роботи і аудиторської діяльності, методика, технологію і організацію її виконання;
- сутність і методики економічного аналізу господарської діяльності підприємств різних галузей господарювання;
- законодавчу базу, що регламентує податкову систему України;
- основні характерні риси сучасних податкових систем;
- економічний зміст та механізм управління податками.

Уміти:

- застосовувати на практиці методичні прийоми бухгалтерського обліку для відображення стану і змін у майні підприємства, його господарських процесів, їх результатів (скласти первинний документ, зробити бухгалтерське проведення, виконати основну процедуру бухгалтерського обліку);
- накопичувати інформацію про витрати підприємства різних галузей за різними ознаками і визначати собівартість продукції; надавати керівництву інформацію для управління витратами;

- складати бухгалтерську звітність (фінансову і податкову);
- виявляти помилки і порушення чинного законодавства;
- застосовувати методику економічного аналізу у практичній діяльності;
- визначати розмір податків;
- складати прогнозний розрахунок оподаткування;
- давати оцінку оподаткуванню.

3. Перелік рекомендованої літератури

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.99 р. №996-XIV.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.
3. Национальные стандарты бухгалтерского учета нормативная база. – 11-е изд., доп. – Харьков : Фактор, 2012. – 348с.
4. Азаренкова Г.М., Самородова Н.М. Бухгалтерський облік: Навч.-метод. посіб. для самостійного вивч. дисципліни. – К.: Знання, 2004. – 415с.
5. Бундюк А.Н. Компьютерная система автоматизации бухгалтерського учета. – Х.: Одисей, 2004. – 125с.
6. Бутинець Ф.Ф. Аудит і ревізія підприємницької діяльності. - Житомир: ПП «Рута», 2001. – 416с.
7. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 640с.
8. Бутинець Ф.Ф. Контроль и ревизия. Учебное пособие. – Житомир: ПП Рута, 2002. – 544с.
9. Бухгалтерский учет в Украине / Под ред. А.Н. Коваленко. – Днепропетровск: Баланс-Клуб, 2003. – 528с.
10. Велш Глен А., Шорт Деніел Г. Основи фінансового обліку / Пер. з англ. О. Мінін, О. Ткач. – К.: Основи, 1999. – 943с.
11. Гарасим П.М., Журавель Г.П., Хомин П.Я. Податковий облік і звітність на підприємствах: Підручник. _ К.: ВД «Професіонал», 2004. – 448с.
12. Грачева Р.Е. Энциклопедия бухгалтерского учета. – Галицкие Контракты, 2004. – 832с.
13. Економічний аналіз: Навч. посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатов та ін., За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2001. – 540с.
14. Кім Г., Сопко В., Кім С. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 440с.
15. Ларікова Л.Ф., Ларіков В.Ю. Інформаційні системи і технології в обліку. Навч. посібник. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2007. – 296с.
16. Лилишенко О.В. Теорія бухгалтерського обліку. – Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. – 367с.

17. Матюха М.М. Інформаційні системи і технології в обліку: Навч. посіб. для дистанційного навчання. – К.: Університет «Україна», 2005. – 306с.
18. Посібник з бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності підприємствами України (За національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку / С.Я. Зубілевич, І.Ю. Кравченко, О.О. Прокопенко, Д.Г. Школьніков, Н.С. Юркевич. – К.: Вид-во «Укрпапір», 2002. – 472с.
19. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія: Підручник. – Знання-Прес, 2004. 253с.
20. Ярошенко Ф.О. Історія оподаткування / Ф.О. Ярошенко, М.П. Мельник, В.Л. Андрущенко, В.М. Мельник // Національна академія державної податкової служби України. - Ірпінь, 2004. - 242с.

4. Критерії оцінювання

Оцінювання рівня підготовки, тобто знань і умінь вступника, відбувається на підставі наступних критеріїв:

1. Правильність відповіді;
2. Ступінь усвідомлення програмного матеріалу;
3. Вміння користуватись засвоєним матеріалом.

Підсумкова оцінка розраховується як сума балів з кожного завдання тесту. Тестових завдань – 24. Максимальна кількість балів за кожне завдання – 0,5 балів.

Результати фахового вступного випробування оцінюються за 12-ти бальною шкалою з урахування вищезазначених критеріїв за наступною шкалою:

Таблиця 1

Рівень підготовки	Вимоги рівня підготовки згідно критеріям оцінювання	Відповідність умінь та знань вступника рівню підготовки	Бал за 12-ти бальною системою
1	2	3	4
Високий	Вступник глибоко і в повному обсязі володіє програмним матеріалом, грамотно, вичерпано та логічно викладає його в усній або письмовій формі. При цьому знає рекомендовану літературу, виявляє творчий підхід і правильно обґрунтовує прийняти рішення, добре володіє різносторонніми	Вище середнього рівня вимог	12
		На середньому рівні вимог	11
		Нижче середнього рівня вимог	10

	уміннями та навичками при виконанні практичних задач		
Середній	Вступник знає програмний матеріал, грамотно і за суттю викладає його в усній або письмовій формі, припускаючи незначні неточності в доказах, трактовці понять та категорій. При цьому володіє необхідними уміннями та навичками при виконанні практичних задач	Вище середнього рівня вимог, але нижче попереднього	9
		На середньому рівні вимог	8
		Нижче середнього рівня вимог	7
Достатній	Вступник знає тільки основний програмний матеріал, припускає неточності, недостатньо чіткі формулювання, непослідовність у викладанні відповідей в усній або письмовій формі. При цьому нетривке володіння уміннями та навичками при виконанні практичних занять	Вище середнього рівня вимог, але нижче попереднього	6
		На середньому рівні вимог	5
		Нижче середнього рівня вимог	4
Низький	Вступник не знає значної частини програмного матеріалу. При цьому припускає принципові помилки в доказах, трактовці понять та категорій, виявляє низьку культуру оформлення знань, не володіє основними уміннями та навичками при виконанні практичних задач.	Вище середнього рівня вимог, але нижче попереднього	3
		На середньому рівні вимог	2
		Нижче середнього рівня вимог	1
Дуже низький	Знання та уміння з програмного матеріалу практично відсутні		0

Низький та дуже низький рівень підготовки є недостатніми для участі у рейтинговому конкурсі на зарахування.

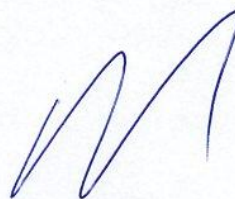
5. Порядок проведення фахового вступного випробування

Фахове вступне випробування для вступу на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» проводиться у формі тестування.

- Для проведення тестування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів.
- Список допущених до тесту ухвалюється рішенням атестаційної комісії, про що складається відповідний протокол, який передається до приймальної комісії.
- Тестування проводиться згідно з розкладом вступних випробувань, які передаються до приймальної комісії.
- Для проведення тестування головами атестаційних комісій попередньо готуються переліки питань відповідно до «Програми фахових вступних випробувань». Програма фахового вступного випробування оприлюднюється засобами наочної інформації на інформаційних стендах структурного підрозділу університету.
- На тестуванні вступник з'являється з паспортом, при пред'явленні якого, він отримує «Тестове завдання».
- Результати тестування оцінюються за 12-бальною шкалою і відмічаються у «Тестовому завданні».
- Рівень знань вступника за результатами тестування заноситься також до відомості і підтверджується підписами трьох членів комісії. Відомість оформляється одночасно з «Тестовим завданням» вступника і передається до приймальної комісії.

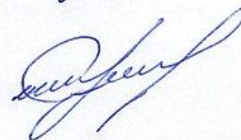
Заяву про апеляцію вступник може подати в день оголошення результатів до 17.00 години

Голова фахової атестаційної комісії

Р.А. Галгаш

В. о. зав. кафедри обліку і оподаткування

Ю.І. Ключ